

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Petržálka a soudců JUDr. Igora Pařízka a Mgr. Evy Drahorádové ve věci

oprávněného:

██████████, narozený ██████████

bytem ██████████

doručovací adresa: Věznice ██████████

proti

povinnému:

Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad generála Josefa Churavého

sídlem Čs. odboje 676, 518 01 Dobruška

adresa pro doručování Ministerstvo obrany, Legislativní a právní odbor

oddělení pracovního a služebního práva

sídlem náměstí Svobody 471/4, 160 01 Praha 6

o exekuci k vymožení nepeněžitého plnění, o žádosti oprávněného o ustanovení zástupce z řad advokátů

k odvolání oprávněného proti usnesení Okresního soudu v Náchodě ze dne 7. května 2024 č. j. 2 EXE 41/2022-375

takto:

Usnesení okresního soudu se v odvoláním napadeném výroku II **potvrzuje**.

Odůvodnění:

- Napadeným usnesením okresní soud dle § 138 o. s. ř. přiznal oprávněnému úplné osvobození od soudních poplatků (výrok I), ale zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů dle § 30 o. s. ř. (výrok II).
- Proti usnesení podal oprávněný odvolání, a to jen do jeho výroku II. Předně namítal, že napadené usnesení vydala vůči němu podjatá soudkyně okresního soudu Mgr. Danuše Křížová Henclová. Dále namítal, že je nemajetný a vykonává trest odnětí svobody na doživotí. Pokud mu nebude ustanoven zástupce z řad advokátů, bude tím značně ztížena jeho možnost účastnit se daného exekučního řízení. Zejména pak opatřovat si, kopírovat a předkládat důkazy na podporu svých tvrzení i nahlížet do soudního či jiných spisů. Exekuce sice není složitá právně, je ale velmi složitá skutkově a především pak má značný význam pro trestní řízení, které bylo vůči němu vedeno (v němž mu za trestný čin vraždy ██████████ a jeho ██████████ bylo uloženo doživotí). Navrhl proto, aby krajský soud napadené usnesení ve výroku II změnil tak, že mu ustanoví zástupce z řad advokátů se sídlem v Náchodě.
- Krajský soud jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o. s. ř.) po zjištění, že odvolání je přípustné (§ 201 o. s. ř.), obsahuje všechny podstatné náležitosti (§ 205 o. s. ř.) a je podáno osobou oprávněnou a včas (§ 201 a § 204 o. s. ř.), projednal odvolání bez jednání (§ 214 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.). Přezkoumal napadené usnesení i jemu předcházející řízení v mezích, ve kterých se oprávněný domáhal jeho přezkoumání (§ 212 o. s. ř.) a přihlížel přitom

i k důvodům, které nebyly v odvolání uplatněny (§ 212a odst. 1 o. s. ř.). Odvolání neshledal opodstatněné.

4. V projednávané věci krajský soud zcela sdílí správné skutkové i právní závěry okresního soudu, na základě nichž výrokem II napadeného usnesení zamítl žádost oprávněného o ustanovení zástupce z řad advokátů. Může v této části plně odkázat na přílehlavé odůvodnění napadeného usnesení v jeho bodech 14 až 16 a jen k jeho doplnění a k odvolacím námitkám oprávněného dodává následující.
5. Předně krajský soud dospěl k závěru, že napadené usnesení nebylo vydáno vyloučenou, resp. podjatou soudkyní okresního soudu (§ 219a odst. 1 písm. a/ ve spojení s § 14 o. s. ř.). Oprávněný totiž její podjatost odůvodňuje výlučně a jen jejím nesprávným postupem v řízení o projednávané věci, což ale její vyloučení založit nemůže (viz výslovně § 14 odst. 4 o. s. ř.). Z dosavadního průběhu řízení, obsahu spisu a vyjádření jmenované soudkyně pak nelze bez nejmenších pochybností dovést jiné důvody její podjatosti předvídané § 14 odst. 1 až 3 o. s. ř.
6. Dále pak krajský soud ve shodě s okresním soudem dospěl k závěru, že ochrana zájmů oprávněného v tomto řízení o návrhu povinného na zastavení exekuce nevyžaduje, aby mu byl ustanoven zástupce z řad advokátů ve smyslu § 30 odst. 2 o. s. ř.
7. Podle § 30 odst. 1 o. s. ř. účastníku, u něhož jsou předpoklady, aby byl soudem osvobozen od soudních poplatků (§ 138), předseda senátu ustanoví na jeho žádost zástupce, jestliže je to nezbytně třeba k ochraně jeho zájmů. O tom, že může tuto žádost podat, je předseda senátu povinen účastníka poučit. Podle odst. 2 vyžaduje-li to ochrana zájmů účastníka nebo jde-li o ustanovení zástupce pro řízení, v němž je povinné zastoupení advokátem (notářem), ustanoví mu předseda senátu v případě uvedeném v odstavci 1 zástupce z řad advokátů.
8. Rozhodovací praxe Nejvyššího soudu je ustálena v tom, že při rozhodování o ustanovení zástupce podle § 30 o. s. ř. je třeba přihlídnout ke složitosti věci a k osobě žadatele o ustanovení zástupce. Soud by tak při zkoumání naplnění podmínky nezbytnosti zastoupení měl zkoumat povahu řízení, zdali je v té které konkrétní věci skutkově a právně jednoduchá, a následně by měl zkoumat osobní předpoklady žadatele, zdali je schopen se sám efektivně bránit. Je přitom třeba zdůraznit, že povahu řízení není možné přeceňovat, nýbrž je třeba dát důraz spíše na osobní předpoklady žadatele. Při zkoumání osoby žadatele rozhodují jeho osobní předpoklady, především vzdělání, profese, znalosti a zkušenosti účastníka řízení či jeho schopnosti vést spor a v řízení argumentovat. Je tedy třeba posoudit, zdali je žadatel schopen i s ohledem na své osobní předpoklady za případné poučovací povinnosti ze strany soudu se v řízení sám efektivně bránit. Efektivní obrana však nepředpokládá jen orientaci (či znalost) v právu hmotném, nýbrž i v právu procesním. Při posouzení osobních předpokladů je možné vyjít z obsahu a kvality jednotlivých podání účastníka. Kvalitu jednotlivých podání ovšem nelze přeceňovat, a to zvláště za situace, kdy je z okolností zjevné, že účastníkovi řízení bylo podání vyhotoveno jinou osobou znalou práva, která však v řízení nevystupuje. Dále je možné vyjít z toho, jak účastník v řízení vystupuje. Je-li z dosavadního průběhu řízení zřejmé, že účastník v civilním soudním řízení není schopen odpovídajícím způsobem vystupovat (například účastník činí opakovaně vadná podání, je třeba účastníka opakovaně poučovat apod.), je namístě mu ustanovit zástupce (viz. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 10. 2015 sp. zn. 22 Cdo 2662/2015, ze dne 11. 2. 2015 sp. zn. 30 Cdo 2473/2014 nebo ze dne 6. 5. 2014 sp. zn. 30 Cdo 135/2014, apod.).
9. Okresní soud při rozhodování o žádosti oprávněného o ustanovení zástupce z řad advokátů důsledně postupoval ve smyslu všech výše uvedených zákonných a judikатурních hledisek a jeho úvahám v tomto směru nelze ničeho vytknout. Krajský soud s ním zcela souhlasí v tom, že z dosavadního průběhu řízení, obsahu spisu, řady písemných podání oprávněného i jeho

projevů u jednání soudu prostřednictvím videokonferencí (v tomto i předchozím řízení) vyplývá, že je v řízení spolehlivě schopen sám za sebe, bez jakýchkoliv potíží samostatně jednat, řádně a včas činit veškeré procesní úkony v písemné i ústní formě a reagovat na výzvy i poučení soudu.

10. V této souvislosti je nutno primárně přihlédnout k tomu, že exekuční řízení je nyní v dílčí fázi týkající se rozhodování okresního soudu (jakožto soudu exekučního) o druhém návrhu povinného na zastavení exekuce ze dne 5. 12. 2023. Je to tedy primárně a zásadně povinný, který nese břemeno tvrzení a důkazní v tomto směru, resp. který musí tvrdit a prokázat, že splnil oprávněným vymáhanou povinnost, pro niž byla exekuce nařízena. Jinak řečeno, oprávněného v této fázi řízení žádné břemeno tvrzení a důkazní netíží, tj. žádná významnější procesní aktivita se u něj nepředpokládá. Tím spíše v situaci, kdy je řízení o zastavení exekuce zjevně náročné toliko ve skutkové, nikoliv ale právní rovině, tj. významné je ve své podstatě jen prokázání tvrzení povinného, že oprávněnému poskytl jím požadované letecké snímky, které má ve svém držení.
11. Nicméně a bez ohledu na výše uvedené, z průběhu řízení vyplývá, že oprávněný se vynikajícím způsobem orientuje právě ve skutkové rovině sporu, týkající se návrhu povinného na zastavení exekuce. To vyplývá právě z jeho opakovaných písemných podání ze dne 8. 1. 2024, 16. 1. 2024, 27. 1. 2024, 1. 2. 2024, 6. 2. 2024, 9. 2. 2024, 18. 2. 2024, 27. 2. 2024, 7. 3. 2024, 26. 4. 2024, včetně odvolání v této věci. V rámci nich se oprávněný, jednak naprosto přiléhavě, konkrétně, srozumitelně, podrobně a smysluplně vyjadřuje k věci samé i postupu okresního soudu při jejím projednávání a jednak v rámci nich činí způsobilé a určité důkazní návrhy, tj. v obou případech odpovídajícím a efektivním způsobem reaguje na tvrzení a důkazní návrhy povinného i postup okresního soudu. Obdobně oprávněný kvalitně a efektivně vystupoval u jednání okresního soudu prostřednictvím videokonference dne 15. 3. 2024, zejména při provádění listinných důkazů i výsledku svědka, k čemuž se s vysokou znalostí věci sám (nikoliv jen jeho tehdejší advokát) opakovaně a konkrétně vyjadřoval, kladl dotazy, činil další důkazní návrhy, apod.
12. Pak nelze uvažovat, že by ochrana zájmů oprávněného vyžadovala, aby mu byl nyní ustanoven zástupce z řad advokátů, neboť by to jeho stávající procesní postavení prakticky nijak nevylepšílo. Naopak už i z dosavadního průběhu řízení lze vysledovat, že předchozí advokát oprávněného soudu toliko stručně tlumočil tvrzení a důkazní návrhy, které pak oprávněný sám dodatečně a opakovaně, v daleko širší a konkrétnější formě soudu rovněž sděloval.
13. Na shora popsaných závěrech nic nemění skutečnost, že oprávněný se nachází ve VTOS. Je totiž i tak schopen se soudem komunikovat a jednat v písemné i ústní formě u jednání, které se k jeho žádosti konají ve formě videokonferencí, jichž se vždy a bez sebemenších potíží osobně zúčastnil (§ 102a o. s. ř.). Do soudního spisu má oprávněný možnost osobně nahlédnout v režimu § 44 o. s. ř. u exekučního či jiného, dožádaného okresního soudu, jak o tom byl i přiléhavě poučen přípisem ze dne 15. 4. 2024. Není proto důvodná odvolací námitka oprávněného, že je mu bez advokáta upírán přístup k soudu či možnost nahlédnutí do soudního spisu.
14. Už vůbec není pro ustanovení advokáta dle § 30 odst. 2 o. s. ř. významné, zda si okresní soud obstará a provede veškeré listinné důkazy oprávněným navržené. Případné nedostatky či vady dokazování v tomto směru totiž zakládají způsobilý odvolací důvod ve smyslu § 205 odst. 2 písm. b/, d/ a f/ o. s. ř. proti rozhodnutí okresního soudu ve věci samé o návrhu povinného na zastavení exekuce. Ustanovení advokáta zde však nemůže vylepšit postavení oprávněného, neboť o tom, jaké důkazy budou či nebudou provedeny, rozhoduje výlučně a jen okresní soud (§ 120 odst. 1 věta druhá o. s. ř.).

15. Se zřetelem k výše uvedenému tudíž krajský soud podle § 219 o. s. ř. napadené usnesení v odvoláním dotčeném výroku II jako věcně správné potvrdil.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není přípustné dovolání (§ 238 odst. 1 písm. j/ o. s. ř.).

Hradec Králové 3. června 2024

JUDr. Jiří Petržálek v. r.
předseda senátu